

Protocol Medisch handelen SKOLO

Instemming en positief advies GMR op d.d. 29 november 2016

Vastgesteld door algemeen directeur **d.d. 30 november 2016**

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Beleid ten aanzien van medische situaties op de SKOLO-scholen
3. Medicijnverstrekking en medisch handelen
 - 3.1. Het kind wordt ziek op school
 - 3.2. Het verstrekken van medicijnen op verzoek (in uitzonderlijke situaties)
 - 3.3. Het opbergen van medicijnen op school
4. Medicijnverstrekking en medisch handelen in uitzonderlijke situaties
 - 4.1. Het verrichten van voorbehouden handelingen (optioneel)

Bijlagen

1. Afspraken met betrekking tot het uitvoeren van medische handelingen op school
2. Verklaring toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek
3. Richtlijnen voor handelen bij calamiteiten
4. Optioneel: Verklaring toestemming tot het uitvoeren van voorbehouden medische handelingen
5. Optioneel: Bekwaamheidsverklaring voor het uitvoeren van voorbehouden medische handelingen

1. Inleiding

Personeelsleden op scholen worden regelmatig geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is, zoals hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn ten gevolge van een insectenbeet. Ook krijgen scholen steeds vaker het verzoek van ouders/verzorgers om hun kind de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen. Een enkele keer wordt werkelijk medisch handelen van schoolpersoneel gevraagd. Het gaat dan bijvoorbeeld over het geven van sondevoeding, het toedienen van een zetpil of het geven van een injectie. De verwachting is dat scholen in de toekomst vaker te maken zullen krijgen met een verzoek van ouders tot medisch handelen. Met het oog op de gezondheid van leerlingen is het van groot belang dat personeelsleden in alle situaties zorgvuldig handelen. Personeelsleden en de directie dienen zich te realiseren dat zij bij de uitvoering van medische handelingen een aantal verantwoordelijkheden dragen.

De wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (hierna: BIG) regelt wie wat mag doen in de gezondheidszorg. De BIG kent twee soorten medische handelingen:

- De **niet voorbehouden** handelingen
Handelingen die zonder medische scholing kunnen worden verricht
Voorbeeld: toedienen van paracetamol, zetpil, behandelen van insectenbeet
- De **voorbehouden** handelingen
Beroepsmatige handelingen die alleen door daartoe bevoegden mogen worden uitgevoerd
Voorbeeld: toedienen van sondevoeding, het geven van een injectie

Dit protocol bevat richtlijnen voor schoolleiding en personeelsleden hoe in het algemeen moet worden omgegaan met alle voorkomende medische handelingen. In de praktijk zal bij spoedgevallen altijd een afweging tussen protocollaire en pragmatische zaken moeten plaatsvinden.

Ten behoeve van de leesbaarheid is dit protocol geschreven in de hij-vorm en daar waar gesproken wordt over ouders, worden zowel ouders als verzorger(s) bedoeld.

Verloop ontwikkeling protocol

Het protocol is opgesteld door het bestuursbureau in samenspraak met de schooldirecteuren en de leden van de GMR. Na voorlopige vaststelling in het voorjaar 2016 is het concept-protocol ter becommentariëring naar de personeelsleden van SKOLO gezonden. De ontvangen reacties zijn in de vervolgonconcepten verwerkt.

Na vaststelling van het protocol wordt het protocol in de stichting geïmplementeerd middels:

- Presentaties aan het personeel
- Informatieve formats aan de ouders (nieuwsbrieven, websites)
- Starten van specifieke trainingen

2. Beleid ten aanzien van medische situaties op de SKOLO-scholen

Op de scholen ressorterend onder SKOLO wordt gestreefd naar kwalitatief goed onderwijs dat aansluit bij de mogelijkheden van kinderen. De zorg voor onze leerlingen is groot en vormt het middelpunt van onze organisatie. Doordat leerlingen gedurende een langere aaneengesloten periode in een basisschool verblijven, is het niet uit te sluiten dat medische handelingen moeten worden uitgevoerd. Dit kan te maken hebben met (chronisch) zieke kinderen of een gevolg zijn van een ongeval. Om de gezondheid van leerlingen te waarborgen is het van belang dat de geneesmiddelen op een juiste wijze verstrekt worden en het medisch handelen op een verantwoorde wijze plaatsvindt.

De ouders zijn verantwoordelijk voor het algehele welzijn van hun kind, daaronder begrepen de medische situatie. Het is de taak en verantwoordelijkheid van ouders om de school tijdig en volledig te informeren over de (veranderde) medische situatie van hun kind. Het standpunt van SKOLO is dat de school in principe slechts kennis neemt van de medische informatie. Eventuele gewenste medische zorg wordt door de ouders zelf geregeld. Dit betekent dat de school in principe geen medische handelingen verricht. Indien medische zorg noodzakelijk is tijdens schooltijden, dan dienen de ouders zelf voorzieningen te treffen en dit aan de schooldirectie te melden.

Voor alle scholen van SKOLO geldt dat er grote terughoudendheid dient te zijn in het uitvoeren van medische handelingen. De schooldirectie evalueert en bespreekt jaarlijks met het team de afspraken rondom medische situaties op school. In voorkomende medische situaties wordt gehandeld conform het SKOLO-protocol. Het protocol bevat richtlijnen ten aanzien van medicijnverstrekking, het bewaren van medicijnen en het uitvoeren van medische handelingen.

Indien een school overweegt voorbehouden handelingen uit te voeren, dan treedt de schooldirectie daarover bij ieder kind vooraf in overleg met de algemeen directeur. Daarna kunnen definitieve afspraken gemaakt worden tussen ouders en school, welke afspraken schriftelijk worden vastgelegd. Hiervoor wordt verwezen naar hoofdstuk 4 op pagina 7 t/m 9 en de bijlagen 4 en 5 behorende bij dit beleidsplan.

In de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG) staat beschreven wie welke medische handelingen mag uitvoeren in de gezondheidszorg. De wet BIG is niet van toepassing indien er sprake is van een noodsituatie. Iedere burger wordt geacht te helpen naar beste weten en kunnen. Gezien de verschillende voorkomende situaties in de dagelijkse praktijk op school zullen SKOLO-personeelsleden nascholing gaan volgen op het gebied van kinder-EHBO. Daarmee wordt op alle schooldagen een “dekkende aanwezigheid” van geschoolde personeelsleden gerealiseerd.

Voor meer algemene informatie over medische zorg op school en een stappenplan ten aanzien van diabeteszorg wordt verwezen naar de website van het landelijk netwerk ziek zijn en onderwijs (www.ziezon.nl). Voor het juridisch kader en een overzicht van de mogelijkheden ten aanzien van diabeteszorg wordt verwezen naar een factsheet van Ministerie OCW en VWS (<https://www.passendonderwijs.nl/brochures/diabeteszorg-in-het-primair-onderwijs-2/>).

3. Medicijnverstrekking en medisch handelen

3.1. Het kind wordt ziek op school

Het komt regelmatig voor dat een leerling 's morgens gezond op school komt en tijdens de schooluren last krijgt van hoofd-, buik- of oorpijn. Ook kan hij bijvoorbeeld door een insect geprikt worden.

Een personeelslid van SKOLO verstrekt zonder toestemming of medeweten van ouders geen pijnstillers. In zijn algemeenheid heeft een personeelslid van de school niet de deskundigheid om een juiste diagnose te stellen. De grootst mogelijke terughoudendheid is hier dan ook geboden. Als een leerling ziek wordt, dan is het uitgangspunt dat hij naar huis gaat.

Stappenplan

1. Wanneer een leerling klaagt over pijn en het zijn functioneren verstoort, wordt contact opgenomen met de ouders voor overleg (is er opvang thuis, wordt het kind gehaald, moet hij naar de huisarts e.d.). Dit overleg dient ook te gebeuren indien de leerkracht inschat dat een leerling gebaat is bij een eenvoudig middel. In overleg met betrokkenen kan besloten worden dat de leerling naar huis gaat, indien noodzakelijk onder begeleiding van een volwassene. Het advies is om de leerling zelf zijn ouders te laten bellen.
2. Wanneer de ouders, of de door de ouders aangewezen vertegenwoordigers niet te bereiken zijn, dan overlegt de leerkracht met een collega in het bezit van een EHBO-diploma of de directie.
3. Gezamenlijk wordt een inschatting gemaakt of het raadplegen van een arts wenselijk dan wel noodzakelijk is.
4. De leerkracht kijkt in het leerlingdossier na of er medische informatie is die van invloed kan zijn op te nemen stappen. De leerling kan hierover bevraagd worden.
5. Bij twijfel wordt altijd een arts geraadpleegd.
6. De leerkracht blijft het kind observeren. Iedere situatie is anders. Een lichte hoofdpijn kan een uiting zijn van een veel ernstiger ziekbeeld.
7. Wanneer de situatie aanhoudt, wordt regelmatig geprobeerd de ouders alsnog te bereiken.
8. Wanneer de situatie verslechtert en de school kan de ouders niet bereiken, dan informeert de leerkracht de directie en wordt er contact opgenomen met een arts voor advies.
9. De leerkracht informeert de ouders zo spoedig mogelijk over de situatie.
10. De leerkracht maakt een aantekening in het leerlingdossier.

3.2. Het verstrekken van medicijnen op verzoek

Leerlingen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Te denken valt aan pufjes voor astma, antibiotica, zetpillen bij toevallen of insuline bij diabetes. Ouders vragen dan vaak aan de schoolleiding of iemand van het onderwijspersoneel deze middelen wil verstrekken. Daarbij gaat het niet alleen om eenvoudige middelen, maar ook om middelen die bij onjuist gebruik tot schade van de gezondheid van de leerling kunnen leiden. Het verstrekken van medicijnen is een niet voorbehouden handeling.

SKOLO neemt hierover het volgende standpunt in:

1. Op school worden in principe geen reguliere medische handelingen verricht.
2. De medewerkers van SKOLO verstrekken geen medicijnen aan leerlingen, tenzij hiertoe een specifieke afspraak wordt gemaakt.
3. Het is aan de ouders om zorg te dragen voor het organiseren van medische zorg. Indien het nodig is kunnen afspraken met de school (ruimte en tijd) worden vastgelegd (zie bijlage 1).

Stappenplan

1. Ouders dienen een verzoek in bij de directie voor het organiseren en/of uitvoeren van medische zorg op school.
2. Leerkracht en directie zijn op de hoogte van het verzoek.
3. De directie en de leerkracht bespreken het verzoek met de ouders. Op basis van de verstrekte informatie worden afspraken gemaakt over het verlenen van medische zorg door anderen dan de leerkracht en schriftelijk vastgelegd (formulier bijlage 1).
4. De directie en de leerkracht zijn op de hoogte van de gemaakte afspraken.
5. De directeur of diens formele vervanger neemt hierover een besluit en deze verklaring wordt in het leerlingdossier opgenomen.
6. Bij veranderingen in de medicatie kan sprake zijn van het herroepen van de gemaakte afspraken. In dat geval dient het stappenplan opnieuw doorlopen te worden.
7. Bij de overgang naar een nieuw schooljaar blijven de gemaakte afspraken van kracht. De directie maakt hierover afspraken met de nieuwe groepsleerkracht en/of door het aanwijzen van een coördinator op schoolniveau. De gemaakte afspraken zijn niet persoonsafhankelijk maar schoolafhankelijk d.w.z. de school zoekt altijd naar alternatieven indien een bepaalde afspraak niet door een bepaalde persoon kan worden nagekomen.

Indien een school overweegt haar medewerking te verlenen aan verdere medische zorg voor leerlingen, dan dient hierover vooraf overleg plaats te vinden met de algemeen directeur. De te nemen stappen staan beschreven in hoofdstuk 4 van dit beleidsplan.

De directie legt jaarlijks met het team de afspraken vast rondom het verstrekken van medicijnen indien sprake is van kortdurend medicijngebruik (zoals antibioticakuur) en/of gewenste medicatie voor aandoeningen met betrekking tot een aandachtstoornis (zoals ADHD). De gemaakte afspraken worden jaarlijks op schoolniveau geëvalueerd.

3.3. Het opbergen van medicijnen op school

Het bewaren van medicijnen op school moet tot een minimum worden beperkt. Op school wordt door de directie met de leerkracht afspraken gemaakt over de omgang met en een bewaarplek voor de medicijnen. Als er gedurende een lange periode na verkregen toestemming op school medicijnen worden verstrekt, is het belangrijk om regelmatig met ouders te overleggen over de ziekte en het daarbij behorende medicijngebruik op school. Een goed moment om te overleggen is wanneer ouders een nieuwe voorraad medicijnen komen brengen.

De volgende richtlijnen zijn van toepassing:

- a. medicijnen worden alleen in ontvangst genomen wanneer ze in de originele verpakking zitten en uitgeschreven zijn op naam van de betreffende leerling;
- b. het betreffende personeelslid leest de bijsluiter goed door zodat hij op de hoogte is van eventuele bijwerkingen van het medicijn.

4. Medicijnverstrekking en medisch handelen in uitzonderlijke situaties

4.1. Het verrichten van voorbehouden handelingen (optioneel)

Het is van groot belang dat een langdurig zieke leerling of een leerling met een bepaalde handicap zoveel mogelijk gewoon naar school gaat. De leerling heeft contact met leeftijdsgenootjes, neemt deel aan het normale leven op school en wordt daardoor niet de hele dag herinnerd aan zijn handicap of ziek zijn. SKOLO onderschrijft het belang voor een langdurig zieke leerling en zijn psychosociaal welbevinden om naar school te gaan.

Medische handelingen

Het kan voorkomen dat ouders aan de schoolleiding vragen handelingen te verrichten die vallen onder medisch handelen. Voorbeelden hiervan zijn het geven van sondevoeding en het meten van de bloedsuikerspiegel bij een kind met diabetes door middel van een vingerprikje. In principe worden deze handelingen door de Thuiszorg of de ouders zelf op school verricht. Er kan ook sprake zijn van een externe partij vanuit het Persoonsgebonden Budget (PGB).

In zeer uitzonderlijke situaties, vooral als er sprake is van een situatie die al langer bestaat, kan het voorkomen dat de ouders een beroep op de schoolleiding en het onderwijspersoneel doen. Indien wordt overgegaan tot het uitvoeren van een voorbehouden medische handeling door iemand van het onderwijspersoneel, dan komen daarmee bepaalde verantwoordelijkheden voor rekening van de school. In dergelijke gevallen dient de schoolleiding vooraf advies in te winnen bij de verpleegkundige en jeugdarts van GGD Twente. Dit advies wordt met de algemeen directeur besproken. Daarna wordt een besluit genomen en aan de ouders medegedeeld. Indien medische handelingen worden toegestaan, kan dit uitsluitend worden uitgevoerd na verkregen toestemming van ouders, zie hiervoor het formulier in bijlage 4. De ouders blijven eindverantwoordelijk voor de medische situatie van hun kind.

Met het oog op de gezondheid van een kind is het van groot belang dat leerkrachten in dergelijke situaties zorgvuldig handelen. Dit kan alleen indien zij over de vereiste bekwaamheid beschikken. De schoolleiding evenals personeelsleden dienen zich daarbij te realiseren dat, wanneer zij fouten of vergissingen maken, zij voor het medisch handelen aansprakelijk gesteld kunnen worden. De schoolleiding kan kiezen of zij wel of geen medewerking verleent aan het geven van medicijnen of het uitvoeren van een medische handeling. Voor de individuele leerkracht geldt dat hij mag weigeren medische handelingen (al dan niet vallend onder de BIG) uit te voeren, waarvoor hij zich niet bekwaam acht. Besluiten tot medewerking kunnen alleen op basis van vrijwilligheid genomen worden.

Wettelijke regels

Wettelijk is geregeld dat in geval van noodsituaties iedere burger geacht wordt te helpen en/of medische handelingen uit te voeren naar beste weten en kunnen. In de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG) staat beschreven wie wat mag doen in de gezondheidszorg. Tevens worden een aantal waarborgen en regels gegeven voor een goede uitoefening van de beroepspraktijk. De voorbehouden handelingen mogen alleen worden verricht door artsen. Anderen dan artsen mogen deze handelingen uitsluitend verrichten in opdracht van een arts. De betreffende arts moet deze persoon instrueren en schriftelijk verklaren dat degene die niet bevoegd is, wel de bekwaamheid bezit om die handelingen te verrichten.

Aansprakelijkheid

De hiervoor beschreven situatie is van toepassing wanneer iemand van het schoolpersoneel bij een leerling een medische handeling verricht. De wet BIG geldt alleen voor medische en paramedische beroepen en niet voor onderwijspersoneel. In het geval een medewerker betrokken wordt bij het uitvoeren van medische handelingen voor een zieke of gehandicapte leerling, dan dient deze persoon een gedegen instructie te krijgen over hoe hij de handeling moet uitvoeren. De instructie wordt door de behandelaar van de betreffende leerling gegeven. De bekwaamheid van de medewerker wordt schriftelijk vastgelegd in een verklaring (zie bijlage 5). Een personeelslid die wel een bekwaamheidsverklaring heeft, maar zich niet bekwaam acht omdat hij bijvoorbeeld deze handeling al een hele tijd niet heeft verricht, zal deze handeling niet mogen uitvoeren. Jaarlijks dient beoordeeld te worden of bijscholing voor de betreffende medische handeling door een of twee medewerkers van school noodzakelijk is. Op deze manier wordt een optimale zorgvuldigheid aan leerling, ouders, schoolleiding en onderwijspersoneel gewaarborgd.

Op alle locaties worden personeelsleden geschoold op het gebied van kinder-EHBO. De risico's die zijn verbonden aan het uitvoeren van medische handelingen dienen te worden verzekerd. SKOLO zal hiervoor de huidige aansprakelijkheidsverzekering aanpassen.

Stappenplan

1. Ouders dienen een verzoek in bij de directie voor het organiseren van medische zorg op school. Daaronder is begrepen het verstrekken van medicijnen of het uitvoeren van medische handelingen door een leerkracht.
2. Leerkracht(en) en directie zijn op de hoogte van het verzoek.
3. Indien de ouders een verzoek indienen om medische handelingen door een leerkracht te laten uitvoeren, zal de schooldirectie hierover advies inwinnen. Dit advies wordt besproken met de algemene directie. Op basis van de informatie wordt een principebesluit genomen.

4. Na een positief besluit volgt een gesprek tussen directie en ouders, in aanwezigheid van de leerkracht. De ouders geven dan volledige informatie over de medicijnen en de gewenste medische handelingen ¹. In dit gesprek worden de wederzijdse verwachtingen en mogelijkheden geïnventariseerd.
5. De leerkracht maakt een verslag van dit gesprek en laat dit de ouders ondertekenen.
6. De directie neemt in overleg met de leerkracht een definitief besluit over het verzoek en informeert de algemeen directeur hierover.
7. Bij een positief besluit vult de leerkracht samen met de ouders het formulier “Het verstrekken van medicijnen” in (bijlage 2).
8. De leerkracht informeert de directie over de inhoud van het verslag en de verklaring.
9. Het verslag en de verklaring worden in het leerlingdossier opgenomen.
10. De directeur draagt zorg voor de relevante informatie aan vervangende leerkrachten.

Langdurige medicijnverstrekking

Als er gedurende een lange periode na toestemming op school medicijnen worden verstrekt, is het belangrijk om regelmatig met ouders te overleggen over de ziekte en het daarbij behorende medicijngebruik op school. Een goed moment om te overleggen is wanneer ouders een nieuwe voorraad medicijnen komen brengen.

De volgende richtlijnen zijn van toepassing:

- a. medicijnen worden alleen in ontvangst genomen wanneer ze in de originele verpakking zitten en uitgeschreven zijn op naam van de betreffende leerling;
- b. het betreffende personeelslid leest de bijsluiter goed door zodat hij op de hoogte is van eventuele bijwerkingen van het medicijn;
- c. op een aftekenlijst wordt genoteerd wanneer het medicijn aan de betreffende leerling gegeven is.

Mocht de situatie zich voordoen dat een leerling niet goed op een medicijn reageert of dat er onverhoopt toch een fout gemaakt wordt bij de toediening van een medicijn, dan dient de schooldirectie direct contact op te nemen met de huisarts, specialist in het ziekenhuis of het landelijk alarmnummer 112. In alle gevallen dienen relevante gegevens bij de hand zijn, zoals: naam, geboortedatum, adres, huisarts en/of specialist van de leerling, het medicijn dat is toegediend, welke reacties de leerling vertoont, eventueel welke fout is gemaakt (zie bijlage 3). De directie neemt zo spoedig mogelijk contact op met de ouders.

¹ Ouders dienen informatie te verstrekken om welke medicijnen het gaat, hoe vaak en in welke hoeveelheden ze toegediend moeten worden en op welke wijze dat dient te gebeuren. Ook de periode waarin de medicijnen moeten worden verstrekt, de wijze van bewaren, opbergen en de wijze van controle op de vervaldatum dient vastgelegd te worden. Over en weer is duidelijk wat de verwachtingen zijn, welke handelingen verricht moeten worden en welke verantwoordelijkheid de school heeft. De eindverantwoording ligt te allen tijde bij de ouders.

BIJLAGE 1: AFSPRAKEN MET BETREKKING TOT HET UITVOEREN VAN MEDISCHE HANDELINGEN OP SCHOOL

Ondergetekenden (ouders en school) verklaren de volgende afspraken met elkaar gemaakt te hebben met betrekking tot uitvoering van medische handelingen op school bij

naam leerling: _____

geboortedatum: _____ groep: _____

zoon / dochter / pupil van:

naam ouder(s) / verzorger(s) _____

Afgesproken is dat bij bovengenoemde leerling de voor hem/haar noodzakelijke medische handelingen op school zullen worden uitgevoerd:

door de vader/moeder/een derde, nl. _____ (naam)

te bereiken op telefoonnummer _____ (geen personeelslid SKOLO)

De medische handeling bestaat uit _____

en is nodig vanwege de ziekte _____

De medische handeling wordt uitgevoerd op de tijdstippen:

_____ uur / _____ uur / _____ uur / _____ uur

OF

De medische handeling mag alleen worden uitgevoerd in de situatie (voorbeeld: shock, allergie)

De medische handeling kan plaatsvinden in de ruimte _____

Indien degene die de medische handeling zou verrichten, niet op de afgesproken tijd kan verschijnen, zal hij de school daarover zo spoedig mogelijk op de hoogte stellen en aangeven hoe het opgelost wordt.

Indien degene die de medische handeling zou verrichten, niet op de afgesproken tijd verschijnt zonder bericht, dan wordt de ouder telefonisch benaderd door de schoolleiding.

De ouders controleren of de medische handeling op de juiste tijd en wijze plaatsvindt.

Aanvullende opmerkingen:

**BIJLAGE 1 blad 2: AFSPRAKEN MET BETREKKING TOT HET
UITVOEREN VAN MEDISCHE HANDELINGEN OP SCHOOL**

Voor leerling: _____

De ouders zijn verplicht en verantwoordelijk ervoor te zorgen dat de gegevens van dit formulier zolang het kind bij ons op school zit, actueel zijn en dat de noodzakelijke gegevens altijd op school beschikbaar zijn. Door ondertekening van dit formulier verklaart u alle relevante gegevens te hebben verstrekt en veranderingen direct zult doorgeven aan de directie van de school.

Plaats: _____

Datum: _____

Ouder/verzorger:

Naam _____

Handtekening _____

Directeur namens de school:

Naam _____

Handtekening _____

**BIJLAGE 2: VERKLARING TOESTEMMING TOT HET VERSTREKKEN VAN
MEDICIJNEN OP VERZOEK (in uitzonderlijke situaties)**

Voor het toedienen van de hieronder omschreven medicijn(en) aan:

naam leerling: _____

geboortedatum: _____ groep: _____

zoon / dochter / pupil van:

naam ouder(s) / verzorger(s) _____

De medicijnen zijn nodig voor onderstaande ziekte:

Naam van het medicijn: _____

Medicijn dient dagelijks te worden toegediend op onderstaande tijden:

_____ uur _____ uur

_____ uur _____ uur

Medicijn(en) mogen alleen worden toegediend in de volgende situatie(s):

Dosering van het medicijn: _____

Wijze van toediening: _____

Wijze van bewaren: _____

Controle op vervaldatum door: _____

Ondergetekende, ouder/verzorger van genoemde leerling, geeft hiermee aan de school c.q. hieronder genoemd personeelslid, die daarvoor een medicijninstructie heeft gehad, toestemming voor het toedienen van de bovengenoemde medicijnen:

Naam: _____

Plaats en datum: _____ Handtekening: _____

**BIJLAGE 2 blad 2: VERKLARING TOESTEMMING TOT
HET VERSTREKKEN VAN MEDICIJNEN OP VERZOEK**
Voor leerling: _____

MEDICIJNINSTRUCTIE betreft leerling: _____ groep: _____

Er is instructie gegeven over het toedienen van de medicijnen op:

datum: _____

door: _____ naam: _____

functie: _____

van: _____ (instelling)

aan: _____ functie(s): _____

van: _____ (naam + plaats school)

BIJLAGE 3: RICHTLIJNEN VOOR HANDELEN BIJ CALAMITEITEN

Richtlijnen hoe te handelen bij een calamiteit t.g.v.:

- het toedienen van medicijnen aan een leerling;

- het uitvoeren van een medische handeling.

Laat de leerling niet alleen. Probeer rustig te blijven.

Observeer de leerling goed en probeer hem gerust te stellen.

Waarschuw een volwassene (of laat één van de leerlingen een volwassene ophalen waarbij u duidelijk instrueert wat de leerling tegen de volwassene moet zeggen).

Bel direct de huisarts en/of de specialist van de leerling.

Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112.

Geef door naar aanleiding van welk medicijn of welke medische handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan.

Zorg ervoor dat u alle relevante gegevens van de leerling bij de hand hebt (of laat ze direct door iemand opzoeken) zoals: naam van de leerling; geboortedatum; adres; telefoonnummer van de ouders en/of de door de ouders aangewezen contactpersoon; naam + telefoonnummer van huisarts/specialist; ziektebeeld waarvoor medicijnen of de medische handeling nodig zijn.

Bel de ouders (en bij geen gehoor een door de ouders aangewezen contactpersoon).

Leg duidelijk uit wat er gebeurd is.

Vertel, indien bekend, wat de arts heeft gedaan/gezegd.

In geval van opname: geef door naar welk ziekenhuis de leerling is gegaan.

Optioneel:

**BIJLAGE 4: VERKLARING TOESTEMMING VOOR HET UITVOEREN VAN
VOORBEHOUDEN MEDISCHE HANDELINGEN (bij hoge uitzondering)**

Betreft naam leerling: _____

geboortedatum: _____ groep: _____

zoon / dochter / pupil van:

naam ouder(s) / verzorger(s) _____

De medische handeling is benodigd voor onderstaande ziekte:

Medische handeling betreft: _____

Handeling dient te worden uitgevoerd:

Dagelijks om _____ uur _____ uur

Handeling mag alleen worden toegediend in de volgende situatie(s):

Wijze van handeling: _____

Andere bijzonderheden: _____

Handeling wordt uitgevoerd in periode: _____

Ondergetekende, ouder/verzorger van genoemde leerling, geeft hiermee aan de school c.q.
hieronder genoemd schoolpersoneelslid, die daarvoor een instructie heeft gehad, toestemming
voor het uitvoeren van de genoemde voorbehouden handeling:

Naam: _____

Plaats en datum: _____ Handtekening: _____

Optioneel:

**BIJLAGE 4 Blad 2: VERKLARING TOESTEMMING VOOR HET UITVOEREN VAN
VOORBEHOUDEN MEDISCHE HANDELINGEN (bij hoge uitzondering)**

INSTRUCTIE betreft leerling _____ groep: _____

Er is instructie gegeven over de medische handeling:

datum: _____

door: _____ naam: _____

functie: _____

van: _____ (instelling)

aan: _____ functie(s): _____

van: _____ (naam + plaats school)

De behandelend arts heeft een bekwaamheidsverklaring ingevuld.

Optioneel:

**BIJLAGE 5: BEKWAAMHEIDSVERKLARING VOOR HET UITVOEREN VAN
VOORBEHOUDEN MEDISCHE HANDELINGEN**

Ondergetekende, bevoegd tot het uitvoeren van de hieronder beschreven handeling

verklaart dat,

_____ (naam werknemer)

functie: _____

werkzaam aan: _____

na instructie door ondergetekende, in staat is bovengenoemde handeling bekwaam uit te voeren. De handeling moet worden uitgevoerd ten behoeve van:

naam: _____

geboortedatum: _____

Het uitvoeren van bovengenoemde handeling is voor de leerling noodzakelijk wegens:

De hierboven beschreven handeling mag alleen worden uitgevoerd op de tijdstippen waarop de leerling op school aanwezig is. De hierboven beschreven handeling moet worden uitgevoerd gedurende de periode:

Ondergetekende: _____

functie: _____

werkzaam aan: _____

Plaats en datum: _____ Handtekening: _____